

FREE
10-TRACK
CD
NEW PROG
MUSIC

STAND UP AT 50 HOW TULL CREATED THEIR
FIRST NUMBER ONE ALBUM

DREAM
THEATER
RETURN!
Prog metal
titans back
on form!

PROG

JETHRO TULL

FOCUS

"Today's prog is just
regressive rock!"

NEAL MORSE

"I want to do another
Transatlantic album."

BE-BOP DELUXE

The red-hot story of
Sunburst Finish

READERS' POLL

GREENSLADE

MICHAEL
ROTHER

CLAYPOOL
LENNON
DELIRIUM

THE
WINDMILL

PROG 96

9 772045 226004

Jethro Tull – Včera byl nový den

Když tě Elvis Presley povolá, musíš se dostavit. Byl srpen 1969 a Král rokenrolu se nacházel uprostřed výnosné měsíční série vystoupení v hotelu International ve Vegas. Přijímal před i po vystoupení celou řadu ohromených hostů. Nikdo tuto audienci u Elvise neodmítl. Nikdo, kromě Iana Andersona. „Hráli jsme někdy v té době ve Vegas, a někdo nás popadl za flígr a odtáhl nás do kasína, kde byl Presley,“ říká Anderson o padesát let později. „Nikdy jsem nebyl opravdovým Elvisovým fandou, ale je možný, že pár jeho prvních písniček bylo v dětství součástí mé fascinace muzikou.“ To, co Anderson viděl, ho příliš neoslnilo. „Jenom mě šokovala ta komerčnost a otřepanost celý show. A Elvis sám byl evidentně trochu mimo. Při zpěvu mumlal a neorientoval se kde je, v polovičce písničky třeba zastavil kapelu. Takhle jsme ho prostě vidět neměli.“ Ale Král se doslechl, že tahle horká anglická novinka s divokými háry a flétnou dneska sedí v hledišti, a chtěl ji vidět. No, takhle aspoň zněl ten vzkaz, který se k Andersonovi z Elvisova tábora donesl. „Povídej mi ‚Elvis vás chce vidět ve své šatně.‘ A já na to ‚Řekněte panu Elvisovi, že to je pro nás vopravdu velká pocta, že jsme tam dneska mohli být. Ale zejtra hrajeme, a jsme tak trochu unavený, a tak musíme brzo na kutě.‘ Oni opáčili ‚Ne, vy asi neposloucháte, Elvis vás prostě v zákulisí v té šatně *uvidí*.‘ Pomyslel jsem si ‚Tak tohle není pozvání, to je podělanej pokyn.‘“ Ať už je šéf Jethro Tull Ian Anderson jakýkoli, rozhodně se nenechá zastrašit. Cítil se tak pevný v kramflecích, že ani mafie z Memphis ho nedokázala donutit, aby se sešel s Králem na jeho dvoře.

„Myslím, že pár členů kapely to zklamalo,“ říká. „Ale mě to jeho vystoupení přišlo tak ostudné, že už jsem to nechtěl zhoršovat. A on evidentně vůbec neměl potuchy, kdo vlastně jsme, ať si říkali, co chtěli.“ Byla to typicky andersonovská reakce. Ianova kariéra je založena na neočekávaných odezvách, na otočce vlevo, když každý čeká pravou. Krok mu vždy udával pouze jeho vlastní rytmus. Tento přístup mu vyhovoval po celou dobu více než padesátileté historie kapely. A snad nikdy to nebylo zřetelnější, než na jejich druhém albu, *Stand Up* – na desce, znamenající proměnu. Ta představovala klíčový moment v půlstoleté cestě Tull. Znamenala začátek té skupiny, jakou jí známe dnes.

Dnes jsme daleko od Las Vegas. Je chladné zimní ráno. Anderson a časopis Prog sedí v salonu velkého sídla ve Wiltshire, které už Anderson a jeho žena Shona celá desetiletí nazývají svým domovem. Rok 2019 není úplně přesně rokem padesátého výročí Tull. Skupina se dala dohromady v roce 1967 a jejich debutové album, bluesrockové *This Was* následovalo v roce 1968. Anderson zdráhavě oslavil uvedený rok výroční šňůrou, která začala loni a protáhla se do letoška. „„Měl jsem vážně chuť si vlízt pod postel a dvanáct měsíců nevylezat,““ zaúpí Anderson. Ale faktem zůstává, že rok 2019 je také mezníkem, protože představuje půlstoletí od jejich jednoho z jejich zásadních alb. Poté, co bylo v červenci 1969 vydán, stal se *Stand Up* pro kapelu předělem v historii. Tohle album je dostalo do první linie rodícího se artrockového hnutí, a proměnilo je ve svéráznou vycházející hvězdu. Koncem roku 1968 by Jethro Tull stačilo změnit jen málo. *This Was* jim zajistilo pozici mezi britskými bluesmany, bok po boku Savoy Browna, Chicken Shack a Fleetwood Mac. Tím, že nazvali svůj debut *This Was*, ale vyslal Ian Anderson mazaně svůj vzkaz, že se kapela posune od svého prvotního zvuku ještě dříve, než se první album vůbec dostane do obchodů. Zpěvák měl už v té době nutkání rozšířit kapele hudební obzory. „V té době jsem viděl v Marquee Clubu King Crimson a první koncerty Yes“, říká Anderson. „Ujistily mne v mém přesvědčení, že mám být větším dobrodruhem, pokud tedy na to budu mít muzikantsky. A to jsem samozřejmě neměl. Musel jsem strávit trochu víc času učením se lépe hrát a skládat písně, které budou o něco rozvinutější.“ Ještě než vůbec vyšlo *This Was*, Anderson už psal skladby pro následující album, které by lépe vyhovovaly jeho novým

představám. Některé ze svých nápadů probíral s kytaristou Mickem Abrahamsem, ale toho to nijak neoslnilo. A nebylo to tím, že by ho to nezajímalo, nebo že by na to neměl. Prostě ho to jen vytrhovalo z jeho pocitu pohodlí. Abrahams byl totiž zapřisáhlý stoupenec blues a R&B. Chtěl dělat další bluesové standardy. Chtěl nahrát *This Was* č. 2. Anderson ho přesvědčil, aby na singl nahráli novou píseň pod názvem *Love Story*. Skladba vyměnila zemité rhythm & blues za svižný folkrock. Na straně B byla *A Christmas Song* – a ta znamenala ještě větší odklon. Šlo o ztřeštěný vánoční popěvek zahrnující mandolínu, rolničky a hořkou sváteční náladu. To byla pro Abrahamse mez, kterou už nehodlal překročit, a na skladbě nehrál. „Byl jsem to já, kdo musel s Mickem svýst rozhodující souboj,“ říká Anderson. „Trochu nadskočil a vypadla z něj jistá skrytá výhrůžka. V tu ránu jsem položil flétnu a kytaru a povídám ‚Tak dobře, pojď, rozdáme si to jako chlapi!‘. Věděl jsem, že Mick rád tak trochu blufuje, a že se zase zklidní. Což bylo v cajku, protože byl dvakrát větší, než já.“ Pěstní souboj byl zažehnán, a Abrahams opustil jak místnost, tak kapelu. Jethro Tull možná ztratili svého nejlepšího hráče, ale získali budoucnost. *Love Story* se podařilo proniknout do Top 30 a ospravedlnila tak Andersonovu odvážnou vizi budoucnosti. Ve vzduchu ale stále visela otázka nového kytaristy. Jedním z kandidátů byl Davy O’List, donedávna člen předartrockových The Nice. Anderson byl jejich fanda a pozval O’Listu do své garsonky v severním Londýně, aby si vyzkoušeli pár nápadů. Navzájem si ale moc nepadli do oka a nenavázali kontakt. O’List se Andersonovi zdál moc éterický, podivný a nepřístupný otevřené konverzaci. Prostě si nesesdli. Trochu úspěšnější byl nenápadný mladý kytarista z Birminghamu jménem Tony Iommi. Byl to člen tvrdé bluesové party s názvem Earth. Andersonovi se Iommi líbil, a zdálo se, že má širší rozhled, než Abrahams. Byl přístupnější různým nápadům. Ian si ale neuvědomil, že Tonymu chybí špičky několika prstů, o které přišel při nehodě v továrně. Měl proto jisté fyzické potíže se hraním některých věcí, které mu Ian předložil. Musel si je zjednodušovat. A to takovým způsobem, který by snad u některých z nich ani nevadil, ale u jiných nebyl na místě.

Iommi byl členem Tull jen krátce, stačilo to ale na to, aby se objevil v koncertním filmu Rolling Stones pod názvem *Rock And Roll Circus*. Kapela tam hrála svůj singl *A Song For Jeffrey*, a své nové číslo, *Fat Mana*. V polovině prosince se ale Iommi vrátil do Birminghamu, ke své staré partě Earth. Ta si brzy změnila jméno na Black Sabbath. Podle Andersona Iommi dobře udělal. Ve stejnou dobu jako Iommi se o post kytaristy ucházel také Martin Barre. Jeho předchozí kapela Gethsemane hrála s Tull jedno představení v Portsmouthu. Barreho pohovor ale dopadl katastrofálně – nefungoval mu pořádně zesilovač a kytarista byl z toho na nervy. Přesto však v něm Ian zahlédl jiskérku talentu a pozval ho na soukromou schůzku.

Sešli se v lanově garsonce. Barre začal znovu hrát, tentokrát bez zesilovače. Šli pak spolu na jídlo do bufetu na Highgate Road. Ianovi Martin připadal jako prima kluk, s podobnými zájmy, a zdálo se, že je hudebně stejně vyhraněný, jako Anderson – takže nic nebránilo tomu, aby se spolu posadili a učili se spolu. Co se týče temperamentu, celé věci prospělo, že Barre byl na hony vzdálen svému předchůdci Abrahamsovi. Mick měl prý vyhraněný charakter, ale neměl dost sebevědomí. Rád lidi popichoval, zkoušel jejich trpělivost. Nebylo s ním lehké vyjít. To Martin vůbec takový nebyl. Jen chtěl být po většinu času sám. V jeho představách znamenal rock’n’roll brzký odpočinek se svačinou u knížky od Agathy Christie. A tahle představa nebyla cizí ani Ianu Andersonovi. A tak v době, kdy se rok 1968 překlápěl do roku 1969, byl už Martin Barre novým kytaristou Jethro Tull. Proměna kapely byla na postupu...

Pokud Barre doufal v hladké splynutí se světem Tull, musela ho skutečnost šokovat. Prvních pár měsíců roku 1969 znamenalo úplnou vichřici. V lednu tři týdny truné po Británii, pak let do USA, kde strávili skoro tři další měsíce. Pódium tam sdíleli s kdekým, počínaje detroitskými bouřliváky MC5 a konče Led Zeppelin.

Byl to poměrně hektický styl života, jak si vybavuje Ian Anderson. Co se týče Zeppelinů, zaznamenal frontman Jethro Tull zásadní rozdíl mezi klidným a vyrovnaným Johnem Paulem Jonesem a chlapeckým, usměvavým srandistou Jimmy Pagem... Právě v Americe Tull napsali a nahráli píseň, která znamenala zásadní milník jejich transformace z bluesrockových výtržníků v plnohodnotné průkopníky artrocku. Bylo to někde v hale hotelu na středozápadě USA – Iana oslovil tehdejší manažer kapely Terry Ellis a požádal ho o rychlé napsání hitu. Anderson s výzvou souhlasil. Vrátil se na pokoj a dal se do práce. A že byl tehdy pěkný mizera, zvolil pro píseň 5/4 tempo – což není zrovna obvyklé tempo pro hitové singly. I přes tuto záměrnou paličatost se z *Living In The Past* stal první opravdický hit Jethro Tull, který se v červnu 1969 zařadil mezi 3 nejlepší skladby žebříčku. V tu dobu už Jethro Tull nahrávali ve studiu Morgan v severním Londýně druhé LP *Stand Up*. Pár nových písní si otestovali už na svém turné po USA – mimo jiné *Back To The Family*, *For A Thousand Mothers* a nabušenou *A New Day Yesterday*. Nic z toho neznělo jako skladby na první desce.

„Vždycky říkám, že největší hnací silou artrocku je nuda“, svěřuje se Anderson. „To je ten pocit, který lidi posunuje dál – ty tři akordy kolovrátkových písniček je začnou nudit, a oni hledají něco jiného. Někteří lidé mají hranice svých zájmů nastaveny hodně nízko – může to skončit tím, že Vás už nic nového nezaujme. Člověk by měl mít trochu širší rozhled“.

Jethro Tull se na *Stand Up* rozhodně rozhlédli dost. Například onen všudypřítomný prvek folku, který slyšíme v pozadí, vypluje v plné síle na povrch v prostředku skladby *Back To The Family*. Vzdušná *Look Into The Sun* se tetelí tím nejjemnějším psychedelickým oparem, zatímco *Reasons For Waiting* je prosycena čímsi, co dnes Anderson popisuje jako „připomínku velice klidné, spirituální, téměř církevní hudby. Takové, jaká provázela mé dětství v Edinburku.“ Ještě zajímavější byly *Bourée* a *Fat Man*. Ta první byla hravou aktualizací Bachovy loutnové skladby *Bourée In E Minor*, ta druhá pak zahrnovala rytmy ve stylu tabla a jiné prvky etnické hudby, zpopularizované o dva roky dříve kapelou Beatles na *Sgt Pepperovi* ve skladbě *Within You Without You*. Postava *Fat Man* byla vnímána jako Andersonův štulec odešlému Mickovi Abrahamsovi. Anderson to neochotně připouští – Abrahams prý měl pivní mozol a rád si zavdal dobré krmě. Píseň vznikla na trajektu při návratu z koncertu v Dánsku. Ian si tam koupil v zastavárně mandolínu, a snažil se jí na lodi naladit. Sdílel kajutu s Mickem, kterého Ianova hra otravovala. Anderson tedy z legrace vznikající skladbu nazval *I Don't Want To Be A Fat Man*, což Abrahamse naštvalo ještě více – měl za to, že jde o vtip na jeho účet. A zčásti měl pravdu.

O svých dalších textařských inspiracích Ian mluví jen nerad. Rozhodně odmítá, že by text *We Used To Know*, hořkosladce nostalgicky opěvující „staré špatné časy“, s krásným Martinovým sólem, vycházel z jeho vlastního života. Ian vůbec zavrhuje myšlenku, že by některá z jeho písní byla autobiografická. „Víte, vlastně snad žádná z mých skladeb není o konkrétní osobě nebo konkrétním vztahu“, namítá. „Někdo jako Roy Harper mohl psát některé dost osobní písně. Ty se samozřejmě rodily z osobních zkušeností v rámci jistého emocionálního nebo dokonce sexuálního zážitku. Ale já jsem si nikdy nepřál, aby se někdo v mých písních našel – to by byla z mojí strany tak trochu zrada.“

Přesto připouští, že mezigenerační napětí, o kterém zpívá na *For A Thousand Mothers*, bylo přece jen částečně ovlivněno jeho vlastním vztahem k rodičům. „Píseň jsem založil na svých dětských zážitcích. Nejsou to ale jen mé vlastní zkušenosti. Zažili jsme to my všichni, kteří jsme vyrůstali s rodiči. Ti nám říkali, co máme dělat, a co nemáme. Když mí vlastní rodičové tu písničku slyšeli, pravděpodobně si pomysleli, „To nás opravdu tak nesnáší, že o nás napsal tuhle píseň?““

Kapela dokončila nahrávání *Stand Upu* na prvního máje 1969. O dva dny později už byli zase na cestě – začalo jim turné po Británii, a pak je čekal další přelet Atlantiku. Zahájili další dlouhou americkou šňůru. Než

odletěli, hráli Tull jeden koncert v Plymouthu v klubu Van Dike. Byla to pro ně známá dupárna, ale tentokrát je na plakátě doprovázel dýdžej Radia 1 John Peel. Ten kapelu v začátcích velice podporoval. Překvapivě však změnu stylu Jethro Tull po koncertě zkritizoval, řekl Andersonovi, že se neměli zbavovat Micka Abrahamse a měli dál pokračovat v tom, co dělali. Andersona to dost zklamalo – domníval se, že Peela zvláštní zvuk mandolin a balalajek osloví. Ten s ním už ale potom nikdy nepromluvil. Bylo to jako rána do srdce, říká Ian.

Názor Johna Peela nakonec nehrál roli. *Stand Up* vyšel v červenci 1969. Posluchači ho dostali v rozkládacím obalu, na kterém byla spleť karikatura kapely. Šlo o dílo amerického řezbáře Jamese Grashowa. Třírozměrná vyskakovací vlepená vložka doslova ilustrovala název desky. Tull byli právě v USA, když se k nim dostala zpráva, že *Stand Up* se doma vyšplhal na nejvyšší příčku žebříčku. Anderson si přesně nevybavuje, kde to bylo, ale je si dost jistý, že u toho byl Joe Cocker. „Právě jsem snídal, když vešel Joe Cocker a oznámil mi, že *Stand Up* je první na albovém žebříčku. Já na to, no páni, to je paráda. Joe, budeš ještě jíst tu slaninu? Já bych si kousek dal“. Tak to je tedy typicky andersonovská reakce, že?! Nekonal se žádná oslava, dokonce ani nebouchli lahev šampaňského, nemluvě o něčem dalším.

Už jako vlasatý mladík po dvacítce Anderson mezi své vrstevníky jaksi nezapadal – mladý suchar v ošuntělém armádním zimníku, spíše nezúčastněný pozorovatel, než aktivní účastník dění. Když na jeho dveře zaťukala alternativní kultura, schoval se za závěsem, a předstíral, že není doma. Vybavuje si to dobře: „Měl jsem k tomu všem takový vlažný vztah. Pamatuji si, jak byli v klubech všichni ožralí, házeli do sebe jedno pivo za druhým, taky panáky a kdovíco ještě. Já jsem nepil, a rozhodně jsem nedrogoval. Doslova jsem se cítil zcela mimo tyto záležitosti.“

A neříká to dnes s žádnou lítostí. Naopak, zmiňuje Jimi Hendrixe jako varovný příklad extrémních aspektů rock'n'rollového životního stylu. Jejich cesty se zkřížily v době, kdy Tull předskakovali zmíněnému kytaristovi na koncertě ve Stockholmu na začátku roku 1969. „Mluvil jsem s ním jen jednou, když jsme oba kouřili na chodbě před konáním tiskové konference – a jemu se do ní moc nechtělo. Užíval si chvilku klidu a soukromí. Připadal mi jako člověk, který opravdu není nadšen tím, co se z něj stává.“ O půl roku později se Tull objevili opět na stejné soupisce s Hendrixem na velkém americkém festivalu. Všechno už ale bylo jinak. Hendrix byl obklopen svou falangou, sestávající z groupies, drogových dealerů, bodyguardů a kdoví koho ještě. Zhoubní lidé. A všichni víme, jak to nakonec skončilo.

Něco však Anderson s Hendrixem společného měl. Byl to stejný sklon k showmanství. Kamera Iana poprvé zachytila s flétnou a stojícího na jedné noze ve filmu *Rock'n'Roll Circus* z konce roku 1968. Ale jak se scény zvětšovaly a jeho sebejistota rostla, začal se do role tančícího divouse s flétnou vžívat víc a víc. „Dojde k tomu tak, že se člověk prostě v určitou chvíli nechá na pódiu strhnout, pak vidí své fotky a čte si články lidi, kteří o něm píší. A pomyslí si: 'To je dobré, tak už si mě všimli, to se budu snažit víc'. Začne celou tu záležitost osobně kriticky rozebírat. A dojde k závěru: 'Co způsobuje, aby si lidé mysleli, že beru amfetaminy, nebo že jsem blázen'? A najednou je na scéně v poklopci a punčocháčích a hraje na flétnu.“

Ať už to bylo vyumělkované nebo ne, rozhodně to fungovalo. Pověst Jethro Tull se šířila po Británii i po Státech – tady jim v létě roku 1969 pomohlo, že předskakovali Zeppelinům. Andersonovi by patrně prošlo, kdyby si teď sedl a řekl 'Hotovo', ale pořád měl takový divný pocit, že jde možná jen o jakousi hroznou shodu náhod. „Pomyslel jsem si: 'Štípněte mě někdo, my jsme fakt slavní? Jo. Štípněte mě, já jsem slavný v *Melody Makeru*, ale taky v Itálii, Španělsku, v Severní Americe a kdekoli jinde na světě'. Člověk mohl mít

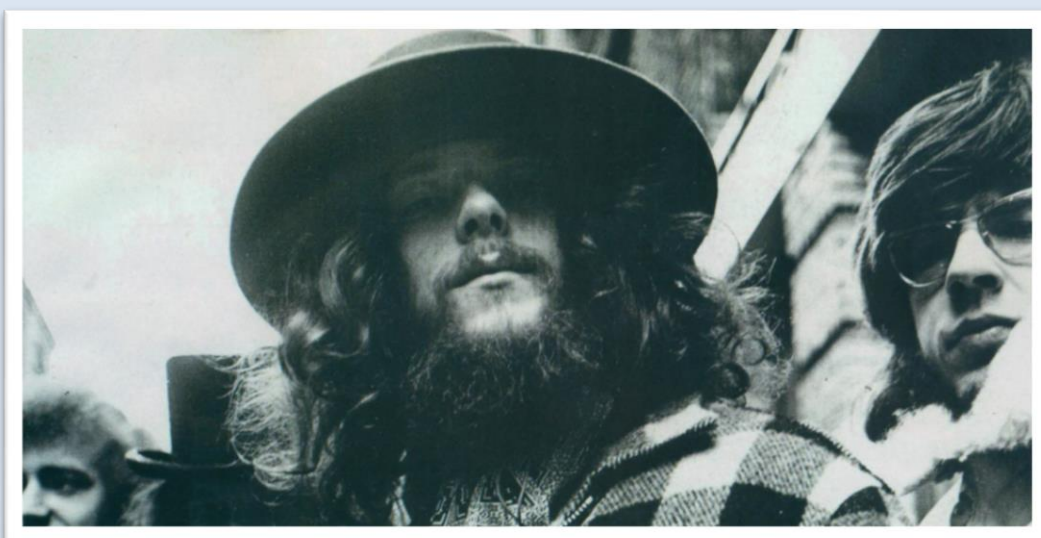

své první album na vrcholu žebříčku, a to nejen v Británii. Ale mohlo to být také jeho první a poslední album na prvním místě. Pořád vám někdo připomínal ty jednohitové zázraky, které jak přišly, tak odešly.“

Zpětně je album *Stand Up* vnímáno jako bod, ve kterém Ian získal kontrolu nad kapelou, kterou pomáhal před dvěma lety zakládat. I když on s tím úplně beze zbytku nesouhlasí. „Vlastně tam ani tak nešlo o převzetí kontroly, byl to ve skutečnosti hladký přerod. Mám za to, že tam šlo o zavedení demokracie. Ale nebyla to žádná revoluce, nebylo moc o čem diskutovat. Nesvolávali jsme ani žádné formální setkání, kde by se nastínil plán. Myslím, že jak se to vyvíjelo, začal jsem prostě dávat víc k dobru, než ostatní. Ale vážně, až do roku 1974 nebo 1975 nešlo o získání převahy ve smyslu ‘kontroly’, jak tomu říkáte.

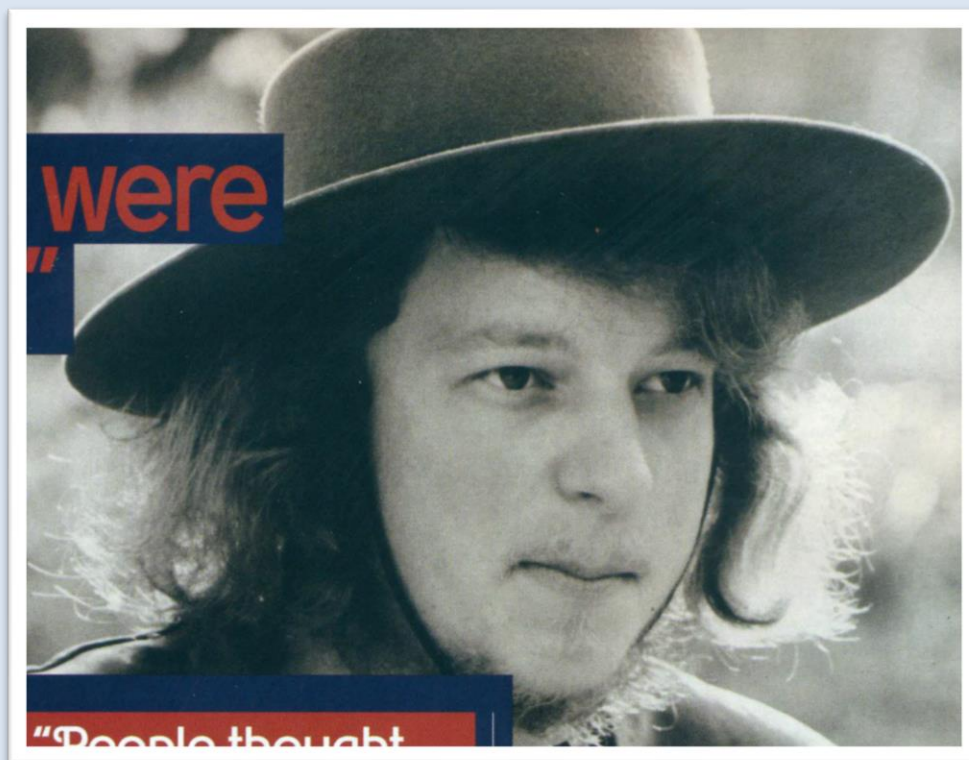
Ať už šlo o vlídné diktátorství nebo cokoli jiného, Andersonův přístup fungoval. Tull uzavřeli rok 1969 s větrem v plachtách – s větrem, který je měl přenést přes nahrávání následujícího opusu, *Benefitu*, a dále pak *Aqualungu* – alba, které je posune to kategorie superhvězd. Ale to byla vše ještě hudba budoucnosti. Po nevyhnutelně slabém startu v podobě *This Was* představovalo album *Stand Up* v kariéře Jethro Tull významný milník. Anderson se k němu dodnes vrací s láskou: „Vidím ho samozřejmě tak trochu skrze růžové brýle“, konstatuje Ian. „Ale když se mě lidé ptají, které je moje oblíbené album Jethro Tull, *Stand Up* je vždycky mezi těmi dvěma či třemi, které zmíním. Důvodem je, že šlo o první album, za které jsem se cítil z tvůrčího pohledu zodpovědný. Byla to také první vzrušující zkušenost, kdy jsem do práce zapojoval také ostatní. Nemyslím si, že bychom se bez toho neobešli, ale věci se mohly začít vyvíjet dost odlišně.“

Nakladatelství Rocket 88 Books chystá na podzim 2019 knihu *Balada o Jethro Tull*, ilustrované psané dějiny skupiny, obsahující dosud nezveřejněné fotografie a položky z Andersonova osobního archivu. Kniha bude k dispozici pouze přes www.jethrotullbook.com, kde budou postupně upřesňovány detaily a novinky ohledně tohoto díla.

„**Mám štěstí, že jsem vytvořil něco tak kultovního**“, říká umělec James Grashow o obalu alba *Stand Up*. Grashow byl v té době studentem umění v New Yorku. Když mu Ellis zavolał, o Jethro Tull do té doby Grashow neslyšel. Sešel se s kapelou New Havenu a vymyslel, že na přední straně obalu bude kapela sedět, uprostřed povstane, a na zadní straně odejde. Práce mu trvala dva nebo tři měsíce. Možná jste si toho nevšimli, ale Anderson má na obalu jedenáct prstů. Nehledejte za tím žádné mystické sdělení. Grashow se při tvorbě dřevořezu prostě přepočítal...

NASAZOVALI JSME VLASTNÍ KRK

Martin Barre vzpomíná na vstup do Jethro Tull a na nahrávání alba *Stand Up...*

Jak se stalo, že jsi se mezi alby *This Was a Stand Up* ocitl v Jethro Tull?

Za všechno může hra na flétnu. Ian a já jsme byli vlastně jediní dva lidé v Anglii, kteří hráli na flétnu rockovým stylem. Já jsem o něm věděl, protože jsem měl známé muzikanty, a ti byli na Tull v Marquee i jinde, a vzrušeně mi vyprávěli, že to, co dělám já, předvádí ještě někdo jiný – a dělal jsem to pravděpodobně o dost lépe! Má tehdejší kapela Gethsemane předskakovala před Jethro Tull v Plymouthu. Zjistili jsme, že máme mnoho společného. Poslouchali jsme my je a oni nás. Později jsem se dozvěděl o odchodu Micka Abrahamse a o tom, že Tull hledají nového kytaristu.

Oslovil jsi ty kapelu, nebo oni tebe?

Bylo to tak i tak. Oni hledali možnosti, ale zapomněli, jak se jmenuji já i moje kapela, takže na mě neměli spojení. Doslechl jsem se o inzerátu v *Melody Makeru*, kde hledali nového kytaristu. Neměl jsem ale odvahu tam zavolat, tak jsem to nechal být. No a potom hráli Gethsemane své poslední vystoupení před rozpadem. Přišel ke mně chlápek a povídá, „Ty jsi Martin, vid’? Já jsem Terry Ellis, mohl bys mi zítra ráno zavolat?“ A dal mi vizitku. Já jsem si jen pomyslel „páni“. Bylo to velice vzrušující. A kdyby mě tehdy neodchytil na tom posledním koncertě, asi už by mě vůbec nenašel.

Cítil jsi to tak, že vstupuješ do kapely, která je na vzestupu?

Tak určitě. Bylo to přesně to, o co jsem usiloval. Strávil jsem tři roky se svou předchozí kapelou. Snažili jsme se o úspěch, ale vzdali jsme to. Pro mě jako by se s Jethro Tull otevřely dveře do celého světa. Konečně jsem měl šanci v muzice něco dokázat. A že jsem nebyl nijak zvlášť hudebně vzdělaný muzikant. Všichni jsme se teprve učili na své nástroje hrát. Ale bylo tady to nadšení, že mám konečně příležitost tvořit dobrou hudbu a hrát skvělé koncerty se skvělou skupinou. Pokud si vzpomínám, změnilo mi to tehdy život na pěkných pár týdnů, měsíců, nebo možná na celý rok. Ale i to samo o sobě bylo náramné.

Tvůj první singl nahraný s Tull, *Living In The Past*, se stal hitem. Pomyslel sis už tehdy, že jste to dokázali?

Takhle to vůbec nebylo. Pár prvních koncertů nestálo za nic. Publikum čekalo dvanáctitaktové blues, které dosud od kapely slýchávalo. A když pak slyšeli ty písničky, které jsme napsali pro Stand Up, bylo to pro ně překvapení. Většině z nich se to vůbec nelíbilo. Měli jsme velice negativní ohlas. Pochybovali jsme, zda to vůbec může fungovat. Iana tenhle velký krok v jeho psaní značně znervózňoval. Nasazoval jsem vlastní krk – pokud se jim ta hudba nebude líbit, budu muset pryč.

Kdy se to obrátilo?

Při vystoupení na manchesterské univerzitě. Všechny předchozí koncerty měly velice vlažný ohlas, a nás to všechny zneklidňovalo. Ale toho večera si to zamilovali. Vzpomínám si, jak jsem přišel ze scény a usmíval se, a Ian se také smál. A pomysleli jsme si, „OK, tak první krok vyšel.“ A hned potom jsme předskakovali Hendrixovi v Evropě.

Co si pamatuješ z nahrávání *Stand Upu*?

Bylo to vzrušující. Všechny písně byly nové, směřování hudby bylo nové, tenhle styl dosud nikdo nehrál. Všichni jsme byli tak trochu naivní – vždyť jsme se teprve učili, jak spolu hrát, a jak hrát každý za sebe lépe. Byl to pro nás velký objev. Přitom to bylo tak spontánní – byli jsme nervózní a snažili jsme se, protože šlo o důležité album. Brali jsme to vážně, ale Jethro Tull se vlastně brali vážně vždycky. Možná při zpětném pohledu až příliš vážně. Nebyli jsme jako jiné kapely – nepořádali jsme večírky, nebláznili jsme. Pořád jsme jen jezdili a psali muziku.

Muselo být zajímavé předskakovat v Americe Zeppelinům, když si vezmeme, když jejich chování vám bylo cizí...

Zajímalo mě to, ale jen jako pozorovatele. Jako bych byl reportérem a divil se jejich kouskům. Užili jsme si s nimi spoustu legrace, ale nemuseli jsme ten jejich životní styl přijímat.

Proč ses tomu bránil? Nevím, asi nejsem úplně v pořádku.

Co na vás říkalo americké obecenstvo?

Byli nadšení. Hladověli po britské muzice. Měli jsme před sebou otevřené dveře. Kdybychom toho nevyužili, bylo by to špatně. Oni přitom nevěděli, co mají očekávat. Spousta lidí si myslela, že jsme staříci, protože viděli obal *This Was a* měli zato, že je fotka pravá: „Jejda, my jsme mysleli, že jste šedesátníci.“

Změnil nějak *Stand Up* Tvůj život?

Krátce poté, co Stand Up dosáhl vrcholu žebříčku, sešel se s námi Terry Ellis a řekl nám: „Tak kluci, všichni si teď musíte koupit barák.“ Předtím jsme vyžili z 50 liber na týden, včetně jídla a hotelu na turné, a zdálo se nám, že jsme v nebi. Takže když to Terry vyslovil, zůstali jsme na něj civět: „Ale Terry, na co barák, když mám pěkný byteček ve Shepherd's Bush? Je trochu sešlý a páchne to tam, ale je levný.“ A on opáčil: „Ne, teď jste si vydělali nějaké peníze, tak vám radím nakoupit domy.“ „Jasně, ale jak na to...?“ Vážně jsme neměli potuchy, co všechno taková koupě domu představuje.

A jinak než finančně, změnilo album tvůj život?

Dalo mi svobodu. Znamenalo, že můžu poslouchat muziku a hrát na kytaru, kdykoli budu chtít. Ale přitom jsme stále jezdili jako diví – náš expres byl stále na trati. Přestože jsem si ten dům pořídil jako svou základnu v Anglii, prakticky jsem v něm nežil. Nebyl čas si sednout a podumat. Byli jsme pod stálým tlakem, abychom se zlepšovali, protože jsme hráli s každým zázrakem a každou hvězdou na světě – s Jeffem Beckem, Jimmy Pagem, Hendrixem, Paulem Butterfieldem, s Chicagem. To mě nutilo, abych hrál stále lépe, abych mohl v té konkurenci přežít.

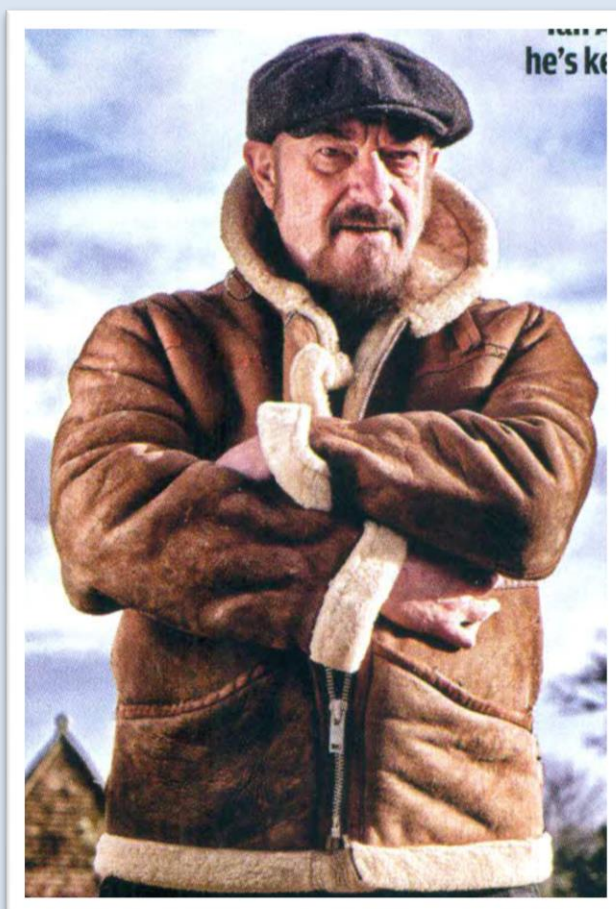
Jak se na tu dobu díváš dnes?

S láskou. Letos budu se svou kapelou hrát k 50. výročí a připojí se k nám taky Clive Bunker. A bude u toho asi také jeden z dalších hráčů Jethro Tull, kterého zatím nemohu zmínit – rád bych, aby se zúčastnil. Bude z toho velká oslava. V mé mysli bude *Stand Up* středem toho všeho. Písně na něm mají takovou sílu – jsme ve 21. století, já hraji *For A Thousand Mothers*, a přitom je to stále skvělý hudební kus. Pořád to vážně funguje...

Podívej se do slunce

Ian Anderson o tom, co přinese budoucnost...

Když Anderson vyrážel na turné k 50 letům Jethro Tull, moc se mu nechtělo. „Tyhle věci mě ponižují,“ říká. „Měl jsem chuť si vlízt pod postel a dvanáct měsíců nevylezat.“ Turné také znamenalo, že Anderson odložil psaní a nahrávání prvního alba od roku 2014 k ledu. „Říkal jsem si, že album odložím stranou a nebudu na něj myslet do té doby, než ho budu schopnej znovu pořádně nastartovat.“ Než vyrazil na cestu, napsal a nahrál spolu s kapelou sedm písniček. U dvou z nich dokončil i flétnové a vokální party. Podle zpěváka by album mělo obsahovat dvanáct skladeb. „Rád bych, aby sedm z nich byly rockový čísla s kapelou, a těch zbýlejch pět chci nahrát sám jen s akustickou kytarou a zpěvem. Miluju různorodost a dynamický extrém – proto vedle sebe rád stavím dost spartánský akustický věci a naproti tomu zvukově bohatý skupinový kusy.“ Co se týče konkrétních detailů alba, je Anderson tajnůstkář. „Ne, ne, dokud to nebude ve fázi, kdy budu dělat na obalu, nebo spíš až to bude mít vyjít, bude lepší bejt zticha. V momentě, kdy člověk začnekecat o názvech písniček nebo alba, případně o tématech textů, sváže si ruce za záda. V tuhle chvíli ještě nic není napevno daný.“ To ale autorovi nezabránilo, aby dodal, že chce tentokrát album vydat trochu jinak – nebo dílo vlastně vůbec nevydat v podobě alba. „Jistá moje část si myslí, že by nebylo špatný vydat desku jako tři EP-čka. Každý tak se čtyř až pětíměsíčním odstupem. Nebylo by to pro fanoušky uspokojivější, než pro mě?“ ptá se. „Nakonec ale musím připomenout, že to stejně může bejt celý odpad a nikdy se to nevydá, jelikož už jsem dost starej. V jednom kuse mi někdo připomíná, že už mi moc času nezbejvá, a že bych ho spíš měl strávit hraním živých koncertů...“